

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

A társadalmi szeretet időszerűsége

Az utóbbi idők gazdasági válsága és természeti csapásainak következtében a társadalomban megnyilvánuló szeretetről (caritas) való beszéd újra időszerűvé vált. Ha kimegyünk az utcára, szinte minden sarkon találkozunk segítséget kérő emberekkel. Ha az újságokat olvassuk, vagy a televíziót nézzük, naponta láthatunk összeomlott házakat, s előtte síró kétségbeesett családokat. A templomokban pedig egyre többet hallhatunk ezek megsegítésére irányuló adományok gyűjtéséről. Ilyenek az indonéziai szökőár és a magyar iszapár károsultjainak számára irányuló gyűjtések, továbbá az idén újra meghirdetett szárazélelmiszer segély. Ezek az események újra felvetik bennünk a kérdést: Hogyan értelmezi az Egyház a társadalmi szeretet erényét?

Az Egyház tanítása szerint a társadalmi szeretet, a társadalom részéről megnyilvánuló jóakaratot jelenti, amely „olyan társadalmi szerkezet és szervezet létrehozására irányul, amelyben az embertárs nem jut nyomorba.” (Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma 208). A szeretet tehát elsősorban nem az érzelmek

kinyilvánításában mutatkozik meg, hanem intézmények és törvények létrehozásában, amelyek megakadályozzák, hogy valaki elszegényedjen, a társadalom peremére kerüljön, vagy ha ez már megtörtént, akkor lehetőséget biztosít arra, hogy mielőbb elérhesse mindazt, aminek segítségével emberhez méltó életet tud élni. A társadalmi szeretet kinyilvánítása ezért elsősorban a politika feladata, amely a „közjóért való okos fáradozást jelenti” (II. János Pál pápa Laborem exercens kezdetű enciklikája 20).

A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy csak okos kormányzati döntésekkel a társadalmi problémák nem oldhatók meg. Egyrészt széles körű társadalmi összefogásra, (szolidaritásra) van szükség, másrészt mindenkinek az adott helyen segítséget kell nyújtania a rászorulóknak. Ezt a gondolatot fejezi ki a „szegények melletti elkötelezettség” elve, amely elsősorban személyes

kapcsolatokban nyilvánul meg. Jézus az irgalmas szamaritánusról szóló példabeszédében nem azt mondja, hogy a Jerikóba vezető úton meg kell szilárdítani a közbiztonságot, hogy a rablók ne tudják megtámadni az embereket, hanem azt, hogy aki a másik embert felebarátjaként szereti, annak észre kell venni őt, oda kell mennie hozzá, hordoznia kell, továbbá fizikai, anyagi áldozatot is kell hoznia érte. (Lk. 10,30-37) Ez persze nem zárja ki az utazók védelmét, de nem hivatkozhatunk arra, hogy ez nem a kötelességünk, hanem a hatóságok feladata.

Egy olyan világban élünk, amikor úgy tűnik, hogy az állam nem tud teljes mértékben megbirkózni a társadalmi problémákkal: Sok a munkanélküli, a hajlékát elvesztett ember, de nő azok száma is, akiknek a lakbér és a közüzemi számlák kifizetése után már nem marad pénze arra, hogy élelmiszert vásároljon magának, vagy a gyógyszerét kiváltsa. Ezek az emberek látványosan nem jelzik a hiányukat, és rejtetten élik a szegénységüket. Sokszor fájdalmukat a magányuk is erősíti, hiszen nem tudnak mások felé lelki segítségért fordulni, ami pedig növelné

annak lehetőségét, hogy az anyagi problémájukat nagyobb akaraterővel orvosolni tudják. Néhányan közülük hosszas belső küzdelem után becsöngetnek a plébánia kapuján, és segítséget kérnek.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által meghirdetett tartós szárazélelmiszer gyűjtési akció lehetőséget ad arra, hogy a plébánia a rászorultakat jobban segíteni tudja: felmérje számukat, helyzetüket és igényüket. Az akció ugyanakkor lehetőséget biztosít arra is, hogy a híveknek a szegények iránti elkötelezettsége jobban megnyilvánuljon, a plébániai karitás csoport tagjainak száma növekedjék, és az általuk végzett munka által a plébánia közösségi élete gazdagabbá váljon.

Ferenc atya

Templom és szentmise jelenléte a társadalomban

...címmel hallhattuk március 21-én a Szent Erzsébet hittanteremben Anzelm atya elmélkedését. Kiindulópontunk az új Jeruzsálem víziója volt (Jel 21, 22-27.), amely egyrészt a távoli, a világvége „utáni” jövőre utal, másrészt azt máris elővételezi, hiszen az eszkatológia döntő eseménye, a megváltás már megtörtént, és azóta egyre közeledünk a beteljesedés felé. Jézus a „beteljesedett” szót kétszer használta: nyilvános működése kezdetén a názáreti zsinagógában (Lk 4, 21.), és nyilvános működése végeztével, a kereszten (Jn 19, 30.), de a sátán fölötti győzelemre már időközben is utalt (Lk 10, 18-20.). Igehirdetésének lényege: „betelt az idő és elközelgett az Isten országa” (Mk 1,15.), vagyis Jézus élete már maga a mennyek országának megalapozása volt, és a templom is éppen ezt jeleníti meg, hiszen benne minden Jézusra utal. A templom tehát a mennyország evilági előképe. Megváltónkat jelzi például az égre felmutató, a környezetből kiemelkedő és irányt mutató torony, amely gyakran a település legmagasabb pontja és a városkép lényeges eleme; az oltár, amelyben a szentek relikviái az üdvözülteknek, a mennyország „polgárainak” valóságát jelzik; a kitüntetett helyen található tabernákulum, amely rögtön magához vonzza a tekintetet, és a Jelenlét dicsőítésére, imáadására hív. És ahogy a csillag fénye vezette egykor a bölcseket a kised Jézushoz (Lk 2, 1-11.), és fény vette körül a feltámadást (Mt 28, 3., Lk 24, 4.), úgy az örökmécs és a gyertyák fénye is a Feltámadottra hívják fel a figyelmet.

A templom így kettős értelemben is jel: jelzi, hogy még nincs itt a beteljesedés, hiszen akkor már a Mindenható lesz a templom; ugyanakkor a teljesség tökéletes előképeként valóságosan megjeleníti az Urat és Bárányt. Még a legkevésbé szép templom is kifejez valamit a mennyországból, és így sajátos stílusával együtt szépnek tekinthető, hiszen építéskor az akkor és ott élők a legtisztábbat, legtökéletesebbet akarták nyújtani a lehető legjobb anyagokat felhasználva. A templom különös értelemben „kiragadott környezet”, mint szent hely: ide belépve egy kicsit kilépünk a mindennapokból mind térbeli, mind időbeli értelemben. Itt könnyebb imádkozni, még teljes sötétségben is a világosság állapotába kerülhet az ember az akár elrejtett Oltáriszentség előtt térdelve. Vagyis minden templomban lehetséges a „jó nekünk itt lenni” érzése (Mt 17, 4., Mk 9, 5., Lk 9, 33.). Még ha zaj van is körülöttünk, a templomban mindig megtapasztalhatjuk a csendet, amely nem rideg fizikai ürességet vagy hangok hiányát jelenti, hanem az Istenre

figyelést, önmagunk „áthangolását”. Az imádság során megnyugszunk, és a templom kisugárzását átplántáljuk magunkba, hogy fokról-fokra átalakuljunk, és mások előtt is hűséges tanúk lehessünk.

A mennyei Város kapuit nem zárják be, mert az örökkévalóságban nincs éjszaka, az idő nem múlik, ennek megfelelően még a zárt templom is hordoz egyféle nyitottságot, mivel az örökkévalóságot tükrözi. A népek odahordják majd kincseiket, azaz egyrészt maga a templom is

gazdag az üdvözültek által felhalmozott lelki javak miatt, másfelől az odajárók is gazdagok, mégpedig lelki értelemben: az ember legnagyobb kincse a hite, amely ekkorra már színről színre látássá változik. A legszörnyűbb, ami bekövetkezhet az ember életében, ha nem ismeri fel, hogy kincset kapott, és nem kapaszkodik bele az elveszithetetlenbe – Istenbe –, mert akkor tényleg elveszíti a reményt. Az új Jeruzsálembe belépők erkölcsi értelemben tiszták, ahogy a földi – akár elhagyott, beroskadt – templomba belépők is szembesülhetnek a templomból sugárzó tisztaság sajátos atmoszférájával, ami egyben lehetőséget ad a lelki megtisztulás megfontolására. A templomban, a szentmisében történik a tökéletes, megismételhetetlen cselekmény, az Utolsó Vacsora megjelenítése, amely kifejezi a mennyek országának tökéletességét, és az aktív részvételtől, nyitottságtól függő tartóssággal átfőmálja a jelenlévőket: őszinte, felszabadult örömben részesít, és visszatarthat a korábban megbánt bűnök ismételt elkövetésétől.

A templomhoz, magához az épülethez, annak légköréhez, és a benne található Jelenléthez ezer szállal kötődünk, és a családnak is középpontja: életünk kiemelkedő eseményei, mint a beavató szentségek vétele, a házasságkötés, a szentmise, valamint az Egyház különböző kiemelkedő ünnepei révén. Ezek a cselekmények gyakran nem is maradnak a templomon belül, hanem kilépnek a világba, ahogy az öröm is innen árad ki (vö. húsvéti prefációk). Minden ünnep ünnepli az örök életet, a megváltást, amely által a szeretetből létrehozott Világ sem megy veszendőbe. Aki tehát idejár a templomba, mind egy nagyobb család tagja – tágabb értelemben az összes keresztény testvér –: ezt is át kell élni és tovább kell adni, így tudjuk hitelesen sugározni mások, a szekularizált társadalom felé az istentapasztalatot, és tanúságot tenni az örökkévalóságról, a mennyek országáról.

Akkor is így lehetett...

Az árusok óbégatva kínálták árujukat az arra járóknak, mások beszélgettek, néhányan ordítottak egymással, gyereket játszottak vagy verekedtek, egyesek a látványosságra a szájukat tátották, megjegyzéseket tettek. Zaj volt, bűdös és meleg. Az út enyhén felfelé vezet a régi fal vonalát követve. Az utcát azóta lekövezték, de így is a lába alá néz az ember, mert könnyű megbotlani. Elesni is. A zarándok nem kívül cipeli a keresztjét, hanem belül. Vajon jön-e valaki, aki segít? Aki az izzadságot letörli? Akinek a szemében együttérzést, szánalmat lehet felismerni? A belső kereszt nem látszik, de nehéz. Régebbi és újabb dolgok jutnak az ember eszébe. Olyasmik is, amelyeket a jótékony emlékezetkiesés – azt hittem – rég eltakarított. Egyre nehezebb, egyre inkább a lába alá néz a zarándok. Egyre kisebb lesz, ahogy lehajtja a fejét. Árusok, beszélgetők, veszekedők, szájtátiak, gyerekek. Zaj, bűdös, meleg.

Felértem már végre? Meddig tud ez az út felfelé vezetni? Hol a cél és mi a cél? Mi volt a cél akkor és mi a cél ma? A teher nem csökken. A szívdobogás ritmusa ismételteti: nehéz ... nehéz ... nehéz.

Tedd le! Mit kínálsz ezzel? Ha leugrottál volna a templom párkányáról vagy otthon maradsz a szállodában, vagy beülsz itt egy kávézóba: hát nem egyszerűbb? Miért cipeled ezt az egyszer növekvő súlyt felfelé, egyre csak felfelé? Fogy a levegő, lesz még rosszabb is?

Árusok, beszélgetők, veszekedők, szájtátiak, gyerekek. Zaj, bűdös, meleg.

A teher egyre nő. Mikor lesz már vége? Nincs ennek a hegynek egyáltalán teteje? Égig érő ez a hegy? Kötelességet teljesít a zarándok vagy van valami ami hajtja? Vezeklés? Talán. De nehéz ... nagyon nehéz. Egyre újabb történetek bukkannak fel a múltból és – hogy-hogynem – mindig a zarándok a negatív hős a történetben. Ki írta ezt a rossz történetet, ezt a lehetetlen forgatókönyvet? Röhögnek. Egymáson vagy rajtam? Nincsen rajtam tábla, ami felsorolná az egyre növekvő terhet, amúgy listászerűen. Több nyelven, ahogy szabályszerű. Hát akkor meg miért röhögnek? Belém látnak?

Meleg van, szomjas vagyok. Nyelvem ínyemhez tapad. Hol van a víz, ami olyan természetesen van? Csak egy kortyot, csak annyit, hogy az ajkamat megnedvesítsem! – Senki? Senki. Halálodra magad maradsz? Úgy látszik, igen. Mit visz az ember a sírba? A halotti ingnek nincsen zsebe. Nincs nagyobb szeretet annál, mint aki életét adja barátaiért. Az én szemétségeimért, bűneimért vajon ki adná az életét?

Árusok, beszélgetők, veszekedők, szájtátiak, gyerekek. Zaj, bűdös, meleg.

Nincs tovább. Az emelkedőnek vége, itt a tető. Itt a koponyalakú hegy teteje. A zarándok leül. A ricsaj egyre távolabbi, mert nem lehet kivenni az egyes elemeit. Zsongássá szelídül. „Hagyd itt a terhedet! Menj, és többé ne vétkezz!” – Szinte csend van. Belül is. Olyasféle érzés, mint az elalvás előtti utolsó pillanat.

Értem? Értem.

Via Dolorosa, 2010. *Balthazar Zsolt*

Isten terve a család

Fontos, hogy elhiggyük, nem csak személy szerint velem, hanem egész családdunkkal vannak tervei Istennek. A házasság, ez a szent elköteleződés mindennek kiindulópontja. A házasságban nem az a meghatározó, hogy most éppen jól érezzük-e magunkat benne vagy sem. Sokkal nagyobb szabású dolog ez annál, mint ahogy a terv is az. A házasság terve a család, de ez a terv is sokkal nagyobb léptékű, mint azt a mindennapokban gondoljuk. Jelenti sokak szolgálatát és mindenképpen a személyes szeretet legalapvetőbb színterét.

Sok évvel ezelőtt még kisebb gyermekeinkkel együtt három évre Németországba költöztünk. A böblingeni plébánián hamar észrevették a még csak éppen járnivaló kezdő vak Gergely fiúkat. Az egyik ottani házaspár fel is keresett minket, azt mondták, sürgősen meg szeretnének ismerkedni Gergellyel, kíváncsiak, hogy folyik egy ilyen vak kisfiú élete. Hozzátették, nem egyszerűen kíváncsiak, hanem már folyamatban van annak elintézése, hogy Indiából egy két éves vak kislányt örökbe fogadjanak. Erre akartak a látogatásunkkal is felkészülni. Így összeismerkedtünk Huberttel és Veronikával, már nagybacska kislányukkal, Sabine-val és a kisfiú Klaus-szal. Bár magunk is egy vak gyermeket neveltünk, mégis nagy bátorságnak tartottuk, hogy ők a két meglevő gyermekük mellé még örökbe akarnak fogadni egy vakot is. Három hónap múlva egy vékony kis vak lány, Soni valóban megérkezett hozzájuk Indiából. A plébánián, majd közös kirándulásaink során közelebbi kapcsolatba is kerültünk velük. Abból, ahogy a gyermekeikről beszéltek, fokozatosan, hónapok elmúltával értettük meg a helyzetüket: nemcsak Sonit fogadták örökbe, hanem már sok évvel azelőtt Sabine-t és Klaus-t is. Valószínűleg évekkal a két nagyobb örökbefogadása után érezték úgy, hogy képesek lesznek egy még komolyabb feladatra is. De ezt így sohasem mondták ki nekünk. Azt hisszük, ez a házaspár felismerte azt, hogy Istennek valóban nagy tervei vannak velük és ők elindultak azon az úton, hogy részesei legyenek egy nehéz, de egyszerű tervnek.

Majdnem húsz év telt el azóta. A gyermekek felnőttek. A vak Soni eddigi élete nem valami rendkívüli sikertörténet. De egyikünk se higgye, hogy itt, a földi életünkben családdunkban valami rendkívüli happy end-nek kell következnie. Ettől még tudunk azon a keskeny ösvényen járni, amin járnunk kell és jó.

Harmat Péter
Plébánia családgondozási munkacsoport vezető

Miserend:Újlaki plébániatemplom:hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰Szent Mihály kápolna: vasárnap 11⁰⁰Szent István kápolna: hétköznapokon: 17³⁰
vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰**Gyóntatás:**

hétfő, kedd, szerda: esti szentmise előtt

csütörtök: esti szentmise után

péntek: 17.³⁰ - 18.³⁰vasárnap: 10.⁰⁰ - 11.³⁰**Szentségimádás:** minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után ½ 8-ig.**Zsolozsma:** kedd, péntek 7⁰⁰; vasárnap 17³⁰**Gyermekeinkért** ajánljuk fel minden hónap 21-én az este 6⁰⁰ (vasárnap a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.**Gyermeket váró házaspárokért** ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 órás szentmisét.**Minden hónap első hétfőjén,** az esti szentmise után **papokért imádkozunk** a Szent Erzsébet hittan teremben.**Plébániánk rendszeres programjai:****Iroda** (Bécsi út 32. Tel: 335-3573):hétfőn és pénteken 10⁰⁰ - 12⁰⁰,kedden, szerdán és csütörtökön 16⁰⁰ - 18⁰⁰.**Karitász:** (Bécsi út 18.): hétfő 17⁰⁰ - 19⁰⁰**Könyvtár:** vasárnap 9⁰⁰ - 10³⁰ között.**Nyugdíjas klub:** minden kedden délelőtt 10⁰⁰ órakor a Szent Erzsébet teremben.**Teadélelőtt:** a hónap második vasárnapján a 9⁰⁰ órai szentmise után, a Szent Erzsébet teremben.**Kóruspróbák:** kedden és csütörtökön 19⁰⁰-21⁰⁰ a Szent István hittanteremben. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.**Hírdetések:****Nagyböjti lelkigyakorlat**

Dr. Udvardy György püspök-helynök atya nagyböjti triduumot tart. Az elmékedések április 4-én (hétfőn), 5-én (kedden), és 6-án (szerdán), az esti 6 órakor kezdődő szentmise keretén belül lesznek.

Nagyböjt keddi és pénteki napjain a reggeli szentmise után együtt imádkozzuk a laudest (reggeli dicséretet), pénteki napokon este ½ 6-kor keresztút a templomban.

2011. Április

„A mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze ...”

2. Szo.	Paolai Szent Ferenc, Prohászka Ottokár
3. V.	NAGYBÖJT 4. VASÁRNAPJA
4. H.	Szevillai Szent Izidor
5. K.	Ferrer Szent Vince
7. Cs.	De la Salle Szent János
8. P.	II.Rákóczi Ferenc, Széchenyi István
10. V.	NAGYBÖJT 5. VASÁRNAPJA
	Szent Ezekiel
11. H.	Szent Szaniszló
12. K.	Szent I.Gyula
13. Sze.	Szent I.Márton
14. Cs.	Szent Tibor
15. Szo.	Soubirous Szent Mária Bernadett, Szent Labre Benedek
16. V.	VIRÁGVASÁRNAP
21. Cs.	NAGYCSÜTÖRTÖK , Szent Anzelm
22. P.	NAGYPÉNTEK
23. Szo.	NAGYSZOMBAT , Szent Adalbert
24. V.	HÚSVÉTVASÁRNAP
	Szent György, Sigmaringeni Szent Fidé
25. H.	Szent Márk evangélista , Szent Ervin
26. K.	Szent Anaklét, Szent Radbert
27. Sze.	Szent Zita
28. Cs.	Chanel Szent Péter, Szent Teodóra, Grignon Szent Lajos
29. P.	Sziénai Szent Katalin
30. Szo.	Szent V.Piusz, Takashi Nagai

Családi események:**A keresztség szentségében részesültek:**március 12:
Lampert Réka Mária,
március 13:
Valendorfean Dóra**Örök hűséget esküdtek egymásnak:**

Március 26: Bács Márton és Lendvai Piroska

Halottaink: Szász Ilonka (70),
Unghváry Béláné (85),
Jenei István (58),
Fekete Lajosné (99),
Vízkeleti Kálmánné (88)

Újlaki Hangok az Újlaki Katolikus Plébánia lapja, megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32. **Felelős szerkesztő:** Dr. Beran Ferenc plébános, cikkeket-híreket az ujlakiplebanos@gmail.com címre, vagy a Felhévizi úti postaládába várjuk, **lapzártá:** minden hónap 20-a.